

ΜΑΡΙΑ ΛΑΜΠΑΔΑΡΙΔΟΥ ΠΟΘΟΥ

ΤΟ
σμαραγδένιο
βουνό

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΕΚΔΟΤΙΚΗ
ΠΑΤΑΚΗ

ΜΑΡΙΑ ΛΑΜΠΑΔΑΡΙΔΟΥ ΠΟΘΟΥ

Το Σμαραγδένιο Βουνό

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

Θέση υπογραφής δικαιούχου δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας,
εφόσον αυτή προβλέπεται από τη σύμβαση

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως άνευ γραπτής αδειάς του εκδότη η κατά οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο (ηλεκτρονικό, μηχανικό ή άλλο) αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

Εκδόσεις Πατάκη – Σύγχρονη ελληνική λογοτεχνία
Πεζογραφία – 530
Μαρία Λαμπαδαρίδου Πόθου, *Το Σμαραγδένιο Βουνό*
Υπεύθυνος έκδοσης: Κώστας Γιαννόπουλος
Διορθώσεις: Νίκος Αγγελής
Σελιδοποίηση: Κωνσταντίνος Καπένης
Copyright© Σ. Πατάκης ΑΕΕΔΕ (Εκδόσεις Πατάκη) και
Μαρία Λαμπαδαρίδου Πόθου, Αθήνα, 2022
Πρώτη έκδοση από τις Εκδόσεις Πατάκη, Αθήνα,
Ιούνιος 2022
Κ.Ε.Τ. Δ946 Κ.Ε.Π. 360/22
ISBN 978-960-16-9945-5

ΠΑΝΑΓΗ ΤΣΑΛΔΑΡΗ (ΠΡΩΗΝ ΠΕΙΡΑΙΩΣ) 38, 104 37 ΑΘΗΝΑ,
ΤΗΛ.: 210.36.50.000, 801.400.2665, 210.52.05.600, ΦΑΞ: 210.36.50.069
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΛΘΕΣΗ: ΕΜΜ. ΜΠΕΝΑΚΗ 16, 106 78 ΑΘΗΝΑ, ΤΗΛ.: 210.38.31.078
ΥΠΟΚ/ΜΑ: ΚΟΥΤΣΑΣ (ΤΕΡΜΑ ΠΟΝΤΟΥ - ΠΕΡΙΟΧΗ Β' ΚΤΕΟ), 57009 ΚΑΛΟΧΩΡΙ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ, Τ.Θ. 1213,
ΤΗΛ.: 2310.70.63.54, 2310.70.67.15, 2310.75.51.75, ΦΑΞ: 2310.70.63.55
Web site: <http://www.patakis.gr> • e-mail: info@patakis.gr, sales@patakis.gr

Το Σμαραγδένιο Βουνό

Κάθε νύχτα το ονειρεύομαι. Ψηλό πανύψηλο βουνό από ατόφιο σμαράγδι, να απλώνει τα τεράστια χέρια του μέσα στον ύπνο μου και να με καλεί. Λαμποβολούν τα σπλάχνα του και οι πλαγιές μαγικές να απλώνονται σε τοπία απρόσιτα και σαν να είναι μέσα του. Ακουμπώ τα μάτια μου πάνω στο διάφανο σμαράγδι του και βλέπω. Ένας κόσμος ολόκληρος μέσα σε γλυκές φωτορροές στο πράσινο και στο ιωδί και στο γλαυκό και στο ρόδινο μιας άγνωστης λυκαύγειας. Και απορώ. Πού βρέθηκα; Νιώθω τα πόδια μου να λυγίζουν και κάθομαι σε ένα παγκάκι ξύλινο σαν αυτά πλάι στη θάλασσα που τα ξεβάφει το κύμα.

Είμαι μόνη σε μια ερημιά άγνωστη, κάνω τη σκέψη και τρομάζω. Όμως, όχι. Βλέπω τον Κωνσταντίνο μου, τον μικρό τον τρυφερό της Μάνας με τους εννιά της γιους και με τη μία κόρη, να έρχεται προς εμένα και η καρδιά μου να σπάσει, είναι ο Άγγελός μου σεντεφένιος, συλλογίζομαι, χωρίς τις στάχτες του Σκοτεινού, και λαμποβολεί σαν το Σμαραγδένιο Βουνό.

Πώς βρέθηκες εδώ; του λέω.

Για σένα ήρθα, μου απαντά, έχουμε πολύ δρόμο, έλα,
μας περιμένουν.

Μας περιμένουν! Απόρησα, ποιοι;

Θα μάθεις, λέει ήρεμα.

Τα μάτια του αστραφτερά με τις υγρές διαδρομές
του έρημου μέσα τους και με τον άσωτο πόνο που εγώ
του έδωσα, όταν τον άφησα χίλια χρόνια να περιπλανιέ-
ται μόνος χωρίς νερό και χωρίς μνήμη. Μου δείχνει το
Σμαραγδένιο Βουνό κι εγώ το κοιτάζω ξανά κι ένα δέος
σαν ρίγος μέσα μου.

Το χέρι του Κωνσταντίνου στον ώμο μου, πάμε, μου
λέει, και σηκώνομαι ευθύς.

Με μια εμπιστοσύνη, σαν αυτή που μόνο στο όνειρό
σου.

Πάμε, του λέω και κάπως ανήσυχη ξεκινώ μαζί του.

Ως εκείνη τη στιγμή, δεν ήξερα τι με περίμενε.

Νοέμβριος 2021

Είμαι στον Άγιο Αλέξανδρο της Λήμνου

Τυλίγομαι το σκοτάδι να ζεσταθώ

Είναι μισοσκότεινα εδώ. Κι από τα κλειστά τζάμια του περιέργου παλιωμένου σπιτιού ακούω τη βροχή. Βρέχει. Δεν ξέρω σε ποιον αιώνα. Πρέπει να πλησιάσω το ασημένιο κάτοπτρο, που είναι στο βάθος του δωματίου, να δω. Η περιέργεια φουντώνει τη φαντασία μου.

Το σώμα μου πονά σαν να χτυπήθηκε. Παίρνω μια παλιά κουβέρτα και το τυλίγω.

Κρυώνω. Πρέπει να περιμένω να ξημερώσει, συλλογίζομαι, για να μπορέσω να δω τον χώρο, να καταλάβω πού βρίσκομαι. Σέρνομαι σχεδόν να φτάσω το βυζαντινό χειμήλιο, που το γνωρίζω. Οι μνήμες που κουβαλά είναι η δική μου μεταφυσική ιστορία. Ένας μεταφυσικός καθρέφτης που ανήκε στον Πορφύριο, τότε, όταν ματωμένος ακόμα από την σπαραγμένη Βασιλεύουσα είχε έρθει στο έρημο πατρικό σπίτι του, στον Άγιο Αλέξανδρο της Λήμνου. Όμως πώς βρέθηκε τώρα

μέσα στη δική μου ζωή, αναρωτιέμαι, και ένα ρίγος με διαπερνά. Μπορεί και να είμαι στο σπίτι του, λέω πάλι. Μπορεί τούτο το μισοσκότεινο παλιό σπίτι να είναι το δικό του. Μπορεί, ακόμα, η κάθε ζωή μας να είναι ένας μεταφυσικός υπολογιστής που ποτέ δεν καταφέραμε να τον ενεργοποιήσουμε σε όλη τη μεγαλοπρέπειά του.

Ή μπορεί και να ονειρεύομαι.

Από 'να σκονισμένο τζάμι κοιτάζω έξω. Το χρυσαφένιο χρώμα της πλαγιάς που αντικρίζω με τρελαίνει. Πετιέμαι απάνω. Αυτές οι καμπύλες οι απαλές και τα κεχριμπαρένια χρώματα είναι της Λήμνου, κάνω τη σκέψη και σκιρτώ. Και είμαι σίγουρη πια πως είμαι εδώ, στον Άγιο Αλέξανδρο. Μια τρελή χαρά ανεβαίνει από τα βάθη τού είναι μου. Με χέρια που τρέμουν ανοίγω το σκεβρωμένο παράθυρο. Κι ευθύς ένα κύμα από ήχους εξαίσιους και οσμές γαιώδεις μεθυστικές και μιλήματα μακρινά και ακατάληπτα σαν φθόγγοι κοσμογονικοί, ένα εξαίσιο κύμα ζωής με πλημμυρίζει.

Κοιτάζω το παλιό μεντέρι όπου κοιμήθηκα τη νύχτα και αναρωτιέμαι πώς βρέθηκα εδώ. Αυτό είναι το σπίτι του Πορφύριου, λέω πάλι, είμαι στον Άγιο Αλέξανδρο της Λήμνου! Και απορώ. Εδώ σε τούτο το μεντέρι είχε βρει ο Πορφύριος την Ελένη του με χαμένο το λογικό, μια φούχτα τσακισμένα κλαδάκια, και έκλαψε.

Κάτι περίεργο μου συμβαίνει, συλλογίζομαι. Και τεντώνω το κεφάλι να δω έξω.

Μια δυνατή έκπληξη με περιμένει, και προσπαθώ

να δω καλύτερα. Πρόσωπα, πολλά πρόσωπα, συνομιλούν μεταξύ τους και έρχονται προς εμένα.

Δεν καταλαβαίνω καθόλου τι σημαίνει αυτό. Και περιμένω. Σηκώνω μόνο τη ματιά και κοιτάζω τα σπιτάκια του Αγίου Αλεξάνδρου, αυτά που τα ήξερα ερειπωμένα, σχεδόν χωνεμένα μέσα στην ομίχλη του χρόνου, και τώρα τα βλέπω ασβεστωμένα και καθαρά, ερωτευμένα, με την κληματαριά και τον βασιλικό στο πεζούλι, σαν ζωγραφισμένα.

Κάνω το σημείο του σταυρού. Και παρατηρώ το χέρι μου που τρέμει.

Κάτι ζητούν από εμένα όλα τούτα τα πρόσωπα, λέω πάλι. Και πρέπει να μάθω τι.

Τα κοιτάζω προσεκτικά και διαπιστώνω πως είναι τα πρόσωπα των μυθιστορημάτων μου.

Έλα Παναγία μου! Τι άλλο θα μου συμβεί ακόμα.

Αισθάνομαι πως ζω στην καρδιά ενός τρελού μυστηρίου.

Καταμεσής στην καρδιά της πιο μαγικής στιγμής του κόσμου.

Και ανυπομονώ να μιλήσω μαζί τους. Να μάθω τι σημαίνει όλη αυτή η περίεργη ιστορία.

Ο ματωμένος μου Πορφύριος

Πρώτος με πλησιάζει ο Πορφύριος. Και η καρδιά μου θρουμματίζεται από τη συγκίνηση. Ανοίγω τα χέρια μου να τον αγκαλιάσω. Κοιτάζω τα μαλλιά του, αυτά τα

κάποτε χρυσόξανθα σαν τις υγρές ανατολές του νησιού μου, και είναι γκριζα. Και τα κεχριμπαρένια μάτια του θαμπά και πονεμένα. Όμως ο κύκλος της ώχρας στο μέτωπο, αυτός ο μυστηριώδης κύκλος που έφεγγε και μάτωνε σαν προφητεία, είναι ολόλαμπρος.

«Πορφύριε!» ψιθυρίζω έτοιμη να σωριαστώ.

Κάνει ένα βήμα πίσω. Δεν θέλει να τον αγγίξω. Όχι ακόμα, μου λέει. Κι εγώ απορώ. Γιατί; τον ρωτώ. Εσένα σε αγάπησα, πόνεσα μαζί σου, περπάτησα σε όλους τους δρόμους του σπαραγμού σου, γιατί;

«Πρέπει πρώτα να σου μιλήσω» λέει «να σου πω αυτά που δεν πρόφτασα... Αυτά που παρέλειψες στο μυθιστόρημα...»

«Που παρέλειψα; Και ποια είναι αυτά;»

Μια αγωνία στο πρόσωπό του.

«Δεν μπορώ τώρα να σου μιλήσω... Από στιγμή σε στιγμή περιμένω την Ελένη μου, έχει διοριστεί η συνάντησή με τον γιο της τον Κωνσταντάκη της... Αιώνες τώρα δεν μπορεί να κοιμηθεί περιμένοντας τον γιο της...»

Ένα ρίγος κυλά στο αίμα μου. «Έχει διοριστεί; Από ποιον;» ρωτώ.

Ο Πορφύριος με κοιτάζει παράξενα. «Μα από εσένα!» λέει.

Κι εγώ σκύβω το κεφάλι. «Το έκανα, το ξέχασα και το θυμούμαι».

Όμως, όχι, δεν το θυμούμαι αυτό. Είναι η συνάντησή που εγώ παρέλειψα, που την πέρασα βιαστικά, σκέφτομαι, και κάπου με πονάει.

«Θα γίνει, όλα είναι έτοιμα, τώρα θα γίνει όπως

πρέπει!» Ο Πορφύριος απαντά στη σκέψη μου. «Και πρέπει να δείξεις συμπόνια. Να συμπονέσεις τα πλάσματα που έπλασες...»

Αισθάνομαι παγιδευμένη.

Πολλές φορές μού πέρασε από το μυαλό η σκέψη πως, ίσως, τα πλάσματα που έπλασα, ιστορικά ή της φαντασίας, μπορεί να μου ζητήσουν τον λόγο μια μέρα. Όμως το έβρισκα τόσο αδιανόητο, που το άφηνα στα αζήτητα. Και να τώρα...

«Θα κάνω ό,τι μπορώ... Θα προσπαθήσω να διορθώσω τα λάθη μου...» του λέω με κάποια ενοχή. «Όμως τι δεν έμαθα; Τι εννοούσες;»

Τα μάτια του πονεμένα.

«Μίλησέ μου... δικαιούμαι να μάθω...»

Σκύβει το κεφάλι.

«Θυμάσαι τότε, που είχα δώσει τον Κωνσταντάκη μου σ' εκείνους τους άγνωστους που έφευγαν με το γενοβέζικο και ο πόνος με τρέλαινε... Ήταν την πρώτη ημέρα των αιμάτων...»

«Θυμούμαι» του λέω «αυτή η σκηνή ακόμα με στοιχειώνει...»

«Υπάρχει ένα μυστικό...»

«Λέγε, μη με κρατάς σε αγωνία...»

«Εκείνη την ημέρα, αφού έδωσα το παιδί και ο σπαραγμός ήταν αβάσταχτος, πήγα να βρω τον βασιλέα μας εκεί που τον είχα κρύψει προσωρινά, τον Κωνσταντίνο Δραγάση Παλαιολόγο. Ήθελα να τον κρύψω για πάντα, έτσι που ούτε ο Χρόνος ούτε η Ιστορία να μπορέσουν να τον βρουν...»

Η περιέργειά μου κατακόρυφη.

«Πώς είναι δυνατόν... Και τι έκανες;»

«Πολεμούσα παράφορος κοντά του όταν τον χτύπησαν πισώπλατα... το θυμάσαι αυτό... εσύ με έβαλες να πολεμώ δίπλα του... Τον είδα να πέφτει και να σηκώνεται ολοαίματος, ξανά και ξανά, να πέφτει και να σηκώνεται και να χτυπά ατρόμητος με το πελώριο χέρι του το λαβωμένο...»

Σταματά λίγες στιγμές να πάρει ανάσα. Ύστερα σηκώνει τα μάτια του τα άφεγγα και τα στυλώνει πάνω μου.

«Έρχεται και με βρίσκει» λέει «όπου κι αν είμαι, καταλαβαίνεις... έρχεται και με βρίσκει για να μου πει πως είναι ζωντανός και περιμένει...»

Τον ακούω και τρελαίνομαι. Πώς είναι δυνατόν να μου μιλά για τις στιγμές εκείνες που μόνον εγώ τις έζησα, τότε... Και πώς είναι δυνατόν αυτές οι στιγμές, που γεννήθηκαν από το δικό μου αίμα, να συνεχίζουν τη ζωή που τους έδωσα, έξω από εμένα...

«Εσύ τις έζησες τις στιγμές, όμως έδωσες ζωή σε εμάς όλους» απαντά στη σκέψη μου «και υπάρχουν πράγματα που έγιναν χωρίς να τα έχεις μάθει ποτέ...»

«Δηλαδή... τι... τι έγινε μετά;»

«Τα τελευταία σου λόγια ήταν: “Κύριε, σώσον τον βασιλέα εκ στόματος λέοντος την ταπεινώσιν του...” Το θυμάσαι; Ήταν τη στιγμή που οι ορδές του εχθρού έμπαιναν στην σπαραγμένη πια Πόλη μας, σχύμνοι ωρούμενοι του αρπάσαι...»

Στη σκέψη μου οι οδυνηρές εκείνες στιγμές. Λεπτό

προς λεπτό τις είχα ζήσει. Λέξη προς λέξη. Όμως πώς είναι δυνατόν να συνεχίζουν τον μύθο που εγώ άπλωσα πάνω από τα ιστορικά γεγονότα για να πλάσω το μυθιστόρημά μου!

Κάνω το σημείο του σταυρού και ανοιγοκλείνω τα βλέφαρα να δω μην ονειρεύομαι.

Όμως όχι, δεν είναι όνειρο αυτό.

Ή, μάλλον, όνειρο ή πραγματικότητα λίγο με νοιάζει πια.

Αυτό που θέλω είναι να μάθω τι ζητούν από εμένα όλα αυτά τα πρόσωπα που έπλασα γράφοντας τα μυθιστορήματά μου, πραγματικά και φανταστικά, όλα με το ίδιο πάθος.

«Είναι το πάθος που εσύ τους έδωσες, αυτό που έμεινε αξόδευτο μέσα τους...» ακούω τη φωνή του Πορφύριου. «Ζητούν να ζήσουν λίγες στιγμές ακόμα, λίγες ώρες. Παθιασμένα. Με τη δίψα στο σώμα, ζητούν να ζήσουν τις στιγμές που τους στέρησες...» λέει πάλι.

Αυτό που φοβόμουν λοιπόν, αυτό που το κουκούλωνα μέσα μου να το ξεχνώ, τώρα συμβαίνει, σκέφτομαι και τρεμουλιάζω. Αυτό που φοβόμαστε πολύ μια μέρα επαληθεύεται, σκέφτομαι πάλι. Και νιώθω να καταρρέω. Φαίνεται πως τα πρόσωπά μου τα αδίκησα. Τα έπλασα ελλιπή. Πρόσωπα ελλιπή, σαν εμένα. Τους στέρησα τη χαρά. Τους στέρησα την αγάπη. Ή, μάλλον, τους άφησα να γνωρίσουν την αγάπη και μετά, στη θέση της, έβαλα τη στέρηση. Για να πω στο τέλος πως η αγάπη είναι στέρηση.

Ένα ρίγος με διαπερνά.

Απλώνει το χέρι του ο Πορφύριος και με κρατά.

«Όχι, όχι» λέει «τα αγάπησες τα πρόσωπά σου... Μόνο που δεν κατάλαβες πως διψούσαν να ζήσουν κάποια πράγματα ακόμα, ήθελαν να δικαιωθούν... να φτάσουν σε μια δική τους αυτογνωσία πέρα από τη δική σου... Σε μια δική τους δικαιοσύνη!»

Ο λόγος του με βάζει σε σκέψεις. Μήπως τα χρησιμοποίησα για να φτάσω εγωιστικά στη δική μου αυτογνωσία; Μήπως γράφοντας όλα αυτά τα μυθιστορήματα σκεφτόμουν μόνον εγώ να δικαιωθώ;

Σηκώνω τα μάτια και βλέπω, ανάμεσα στα πρόσωπα, την Ρόδο, τον μοναχό Αθανάσιο τον Αθωνίτη, τον Αλέξιο, την Θεοφανώ, την Ελένη.

Α, η Ελένη!

Απελπισμένα ζητούσε, από τότε, να ζήσει τη στιγμή που συναντάει τον γιο της, τον Κωνσταντάκη της. Νιώθω να πνίγομαι.

«Τι μπορώ να κάνω τώρα;»

«Εσύ είσαι η συγγραφέας, εσύ ξέρεις...» μου λέει ο Πορφύριος βιαστικά. Και τρέχει να συναντήσει την Ελένη του, που την είδε ανάμεσα στα πρόσωπα.

Στρέφω το κεφάλι και την κοιτάζω κι εγώ. Στέκομαι δίπλα της. Θέλω να δω από κοντά το ωχρού της πρόσωπο. Τα ματωμένα μάτια. Τα άδεια χέρια της που διπλώνουν σαν τσακισμένες φτερούγες. Και μιλά, μιλά. Εκείνη που έζησε στη σιωπή από την ημέρα που έχασε το παιδί της στις ροές των αιμάτων τώρα μιλά, μιλά...

Απελπισμένα ζητάει ακόμα να ζήσει τη στιγμή που

συναντάει τον γιο της, τον Κωνσταντάκη της. Πιστεύει πως μέσα σε εκείνη τη μοναχική στιγμή θα ζήσει όλα τα χρόνια που τον στερήθηκε. Να τον σφιξεί στον κόρφο της και να σπαράξει από αγάπη, αυτό μόνο.

Δεν της χάρισα εκείνη την τελευταία στιγμή, γιατί και εγώ η ίδια έλιωνα στο κλάμα. Δεν άντεχα τον σπαραγμό της. Και ούτε φαντάστηκα πως αυτό θα παίδευε και τις δικές μου νύχτες.

Από τότε με παιδεύουν τα δάκρυά της.

Πρόσωπα από τις περασμένες μου ζωές

Σηκώνω τα μάτια και βλέπω να έρχονται πρόσωπα και από τις άλλες μου ζωές. Ο Κωνσταντίνος μου πρώτος, ο λυπημένος Άγγελος της Στάχτης, με τα χρυσά στο μέτωπο και το σεντεφένιο δέρμα. Με το λευκό λινό που φοράει σαν αρχάγγελος. Ζητά να δει και να ζήσει όσα δεν πρόφτασε, λέει, να τα μυρίσει και να τα αγγίξει άλλη μια φορά. Αλλά και να ζήσει την παρουσία του Φοίβου, το ερωτικό του άγγιγμα, να ακούσει τη μουσική του, αυτή που είχε γράψει για να μαγέψει τις ψυχές. «Έχω κι εγώ ένα χρέος» μου λέει «είχα κάνει μια υπόσχεση που δεν την τήρησα...»

Δεν ρώτησα ποια υπόσχεση, ήξερα πως δεν θα μου απαντήσει. Απόρησα όμως. Ποτέ δεν ζητούσε.

Τόσο τον αγάπησα τον Κωνσταντίνο μου, τόσο πόνησα μαζί του περιπλανώμενη χίλια χρόνια στα ασφοδελά του μονοπάτια της νέκυιας, που θέλω να τον σφιξω

στον κόρφο μου, να βεβαιωθώ πως είναι αυτός, αυτός που πάλεψε με τον Αΐδιο τον Σκοτεινό και νίκησε το σκοτάδι και τη δίψα. Αυτός που ονειρεύτηκε τα ουρανικά φτερά του και την ορφική Αγαπημένη.

Κάνει ένα βήμα πίσω, όπως ο Πορφύριος λίγο πριν.

«Όχι ακόμα» μου λέει «όχι ακόμα. Δεν είμαι έτοιμος...»

Απορώ. «Δεν είσαι έτοιμος, με ποια έννοια;»

«Πρέπει να μάθω για την ταπείνωση του θανάτου μου. Η ευφυΐα ποτέ δεν αρκεί...»

Δεν κατάλαβα τι εννοούσε όμως, και δεν ρώτησα άλλο. Έχω καιρό, σκέφθηκα.

Βλέπω την Αδριανή μου, την Μάνα της Πέτρας, που κάθεται δίπλα μου. Ζητά να γεννήσει το παιδί της, μου λέει, να το σφίξει στον κόρφο της και να το προστατέψει. Ήταν ο Εξάγγελος της νέας χιλιετίας που ξημέρωνε το παιδί αυτό, κι εκείνη σπαράζει από τότε γιατί δεν πρόλαβε να το κάνει δυνατό, να του δώσει τη γνώση με το αίμα της, λέει πάλι.

Κι άλλα πρόσωπα από τις άλλες μου ζωές έρχονται συνέχεια εδώ, στον Άγιο Αλέξανδρο της Λήμνου, και περιμένουν υπομονετικά να μου μιλήσουν γι' αυτό που τους στερήσα, λένε, γι' αυτό που διψούν να ζήσουν, μια μοναδική στιγμή που θα τους δώσει τη δικαιοσύνη.

Ζητούν να υπάρξουν λίγες στιγμές ακόμα, λίγες ώρες, μια ημέρα ίσως. Τόσο απέραντος χρόνος είναι η μία ημέρα! Να υπάρξουν μέσα από εμένα! Να τους δώσω το αίμα μου ξανά και τον δικό μου χρόνο, την ανάσα μου.

Βλέπω την Σίβυλλα, που ακόμα δεν λυτρώθηκε, λέει, από τον παθιασμένο έρωτά της για τον Ευγένιο. Τη χρησιμοποίησα, μου λέει πικρά. Κι εγώ νιώθω τύψεις γιατί έτσι ακριβώς είναι. Τη χρησιμοποίησα για να μπορέσουν να βρουν την ψυχή τους τα άλλα δύο πρόσωπα της νουβέλας. Και δίπλα της στέκεται ο μοναχός Δανιήλ, που μου ζητά να συναντηθεί λίγες ώρες μόνο με την αγαπημένη του, πριν από το μπλόκο και πριν χαθεί στο σκοτάδι του μυαλού. Ύστερα, έρχεται και κάθεται δίπλα μου η Περσεφόνη, η μάνα του Αυγουστίνου. Εκείνη που είχε στο στήθος το μισό άνθος του νάρκισσου. Τα μάτια της είναι δυο πληγές και με κοιτάζουν με ικεσία. Ζητά λίγο ακόμα να μείνει με το λεχούδι της, λέει, λίγο ακόμα, να το μυρίσει και να φιλήσει την τρυφερή του σάρκα, να το νανουρίσει στον κόρφο της και να το βυζάξει, για να έχει πάνω του τη μυρουδιά από το αίμα της, όταν αυτή θα φύγει.

Σε λίγο βλέπω να ανηφορίζει τον λόφο ο τρυφερός μου Προμηθέας, που τον αδίκησα και πόνεσε τόσο πολύ. Το ήξερα από τότε που έγραφα το μυθιστόρημα πως δεν ήμουν δίκαιη μαζί του. Όπως δεν είναι η ζωή μαζί μας. Όμως εκείνος μου είπε πως δεν μπορεί ένας συγγραφέας να μιμείται τη ζωή, δεν μπορεί να την αντιγράφει. Πρέπει να υπερβεί τη σκληρότητά της και την έλλειψη δικαιοσύνης, είπε, και να την πλάσει από την αρχή στα μέτρα της συμπόνιας.

Κι άλλα, κι άλλα μου είπε ο Προμηθέας μου και με έκανε να αισθανθώ ένοχη.

Νιώθω σαν να με δικάζουν όλα τούτα τα πρόσωπα

γύρω μου. Να με καταδικάζουν. Έτσι καθώς με κοιτάζουν με μάτια ματωμένα από την αγρυπνία.

Παίρνω στις δυο φούχτες το χέρι του Προμηθέα μου. «Σε έφερα σε βέβηλους καιρούς» του λέω «δεν συγχωρούν τη θυσία... και το ιερό που τόσο παράφορα έφαξες να βρεις το περιφρονούν, συγχώρησέ με...»

Δεν μίλησε. Το βλέμμα του ήταν ασήκωτο από το βάρος του μύθου που σήκωνε. Ύστερα είπε πως εκείνο που ήθελε είναι να δει τον μοναχό Θαβώρ. Πρέπει να φτάσει στη δική του αλήθεια για να γαληνέψει, είπε πάλι. Εκείνη τη στιγμή ήρθε ο Αλκαμένης μου και στάθηκε ανάμεσά μας. Το τρυφερό εκείνο παιδί που το πήραν σκλαβόπουλο από τη Λήμνο, για να γίνει ο μάρτυρας των μεγαλύτερων συγκρούσεων της ιστορίας. Μαζί του είναι και ο γιος του, ο Θόας, παιδάκι ακόμα. Φορά ένα κοντό χιτώνιο που το φυσάει ο άνεμος και το ξανθό μαλλί κατεβαίνει ελκτικικό στο πλατύ μέτωπο.

Ο Αλκαμένης σκύβει κοντά μου.

Ακόμα ψάχνει να βρει την τρισαγαπημένη του Ιππολύτη, μου λέει. Και τελευταία έμαθε πως βρίσκεται σε κάποιο μοναστήρι με χαμένο το λογικό. «Όμως θέλω να τη δω, να τη δω άλλη μια φορά, καταλαβαίνεις... Ο Θόας μου πρέπει να συναντήσει τη μάνα του, να τη μυρίσει και να της πει πόσο την αγαπά, να φωλιάσει στον κόρφο της, αλλιώς δεν θα μπορέσει ποτέ να βρει τη γαλήνη στην ψυχή του».

*Το αίνιγμα της ζωής μας,
η ταπείνωση*

Αναρωτιέμαι πώς έγινε και όλα μου τα πρόσωπα ήρθαν πάνω σε αυτόν εδώ τον χρυσαφένιο λόφο, στον Άγιο Αλέξανδρο της Λήμνου, για να με συναντήσουν. Λέω πως, ίσως, αυτή τη συνάντηση την προετοίμασε ο Πορφύριος. Γιατί, από όλα τα μυθιστορηματικά μου πρόσωπα, τον Πορφύριο πόνεσε η ψυχή μου. Και όλη η ανθρώπινη ιστορία του, το μαρτύριο και η ταπείνωση που έζησε, ήταν μαρτύριο και ταπείνωση της δικής μου ψυχής.

Και ίσως, λέω πάλι, εκείνος τους κάλεσε να έρθουν εδώ επάνω, να γνωριστούν και να ζητήσουν αυτό που θα τους δώσει τη γαλήνη μέσα στον άπειρο χρόνο. Εδώ, μόνον εδώ θα μπορούσε να γίνει η συνάντηση. Αφού από εδώ, από τον Άγιο Αλέξανδρο, καταγόταν ο Πορφύριος. Κι εγώ, όσο έγγραφα το μυθιστόρημα, εδώ, πάνω σε τούτα τα σμαραγδένια τοπία ακουμπούσα τη σκέψη μου για να ξεκουραστεί.

Και τώρα μένω στο σπίτι του, για φαντάσου! Σε εκείνο το σπίτι που το στοίχειωσαν τα βογκητά της Ελένης και το μαρτύριο το δικό του. Μένω στο πέτρινο εκείνο σπίτι που, ύστερα από τον χαμό της Βασιλεύουσας, το βρήκε γεμάτο φαντάσματα και παραισθήσεις. Το σπίτι με το μαγικό εκείνο βυζαντινό κάτοπτρο που βαθιά στο ασήμι του έδειχνε σκηνές από την περασμένη αλλά και τη μελλούμενη ζωή του. Και σκέφτομαι τη φράση κάποιου ποιητή: «Εί-ναι σαν να επιστρέφω στο σπίτι μου ύστερα από αιώνες!»

Ο βυζαντινός καθρέφτης

Δεν τον πλησίασα ακόμα. Δεν ξέρω τι κρύβει στα μαγικά βάθη του ασημιού του. Έχω χρόνο, λέω. Ελπίζω, έχω.

Και κοιτάζω ως κάτω την πλαγιά του εγκαταλειμμένου χωριού, που χρόνια το έβλεπα με τα παλιά ερειπωμένα σπιτάκια, και τώρα όλα όμορφα με ασβεστωμένες τις αυλές και τον βασιλικό, σαν ζωγραφισμένα όλα μαζί μέσα στο γαλάζιο και στο χρυσό και στο κεριμπαρένιο, η ίδια εικόνα, η ίδια σκέψη.

Και μου αρέσει.

Μια πολιτεία φανταστική και πέρα για πέρα πραγματική, γιατί αυτά που πλάθει κανείς με τη φαντασία του είναι δυο φορές πραγματικά στην ψυχή του.

Δεν ξέρω ακόμα τι θα συναντήσω στον δρόμο που με έβγαλε εδώ, πάνω στον ξεχασμένο λόφο του Αγίου Αλεξάνδρου.

Το ότι οι νεκροί μόνο νεκροί δεν είναι καθόλου δεν με βοηθάει.

Δεν ξέρω τι θα ζητήσουν από εμένα όλα τούτα τα πρόσωπα, που τα έπλασα με το πιο καθαρό αίμα της ψυχής μου.

Ίσως ήρθε η ώρα να το μάθω.

Γιατί χρόνια τώρα περιμένουν δίπλα μου να τους δώσω λίγο ακόμα από τον χρόνο μου, λίγο ακόμα από την ψυχή μου. Να προφτάσω.